

TÉSEK

vastagabb betűs 50 lej. Állás-
röhrítések díja
egy további díj
jegyzési hírek díja
50 lej.

mellékeresethez
megbízható és a
piacot jól ismerő
Ajánlatok „Infor-
jeligére a kiadóba,
2573

caturnád minden
ségben. prompt
ra megrendelhető
Márton fakeres-
Gherla.

Friss
abda

itmányunk be-
zett. Érdeklő-
áránjával
álunk. BLUM
érek, Oradea-
Mare

alódi farkas kutya
15. ajtó 8.

zetlen

elyegben azonnal
könyvismertető

r. 14

ldolgozó

atta!

ök

csòkra

ántó

erd. 70.

Szerkesztőség, kiadó-
hivatal és nyomda:

Cluj-Kolozsvár, St. Baron
L. Pop (Brassai-utca) 10.

Telefon:

Szerk. és kiadóhivatal
9-77

Es. N. Sz. — — — 2-28

Egyes szám ára pályá-
sávaron és vidéken 5 lej
Bukarestben is 5 lej

UJ KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

1927 április 15 Péntek

Cluj-Kolozsvár * X évfolyam * 87 szám

5687 Niszán 13

Adám professzor kinevezésének vissza-
vonását kéri az egyetemi tanács

Budapest, április 14. A magyar tudomány-
egyetem tanácsa tegnap ülést tartott, amelyen
elhatározták, hogy Adám orvoskari professzor
egyetemi tanárrá való kinevezésének visszavoná-
sát fogják kérni a kultuszminisztertől. Az erre-
vonatközö memorandum már el is készült. Hir-
szerint a memorandum megemlíti, hogy a ta-
nács teljesítette a kultuszminiszter kívánságát,
kivette Adámtól az esküt, segédszemélyzetet
beosztott rendelkezésére és átadta a klinikát.
Most arra kéri az egyetem tanácsa a minisztert,
hogy vonja vissza a kinevezést, mert ezzel az
egyetem autonómiáját megsértették. Az Adám-
ügy, amely az antiszemita mozgalmak közép-
pontjában állott, ezzel új fázis elé került. Az
Adám-ügyet nemcsak a diákság, hanem most
már az egyetemi professzorok is antiszemitiz-
musuk célpontjává tették.

Orkán dühöngött Angliában

Páris április 14. Az Algirban levő Oran vá-
ros környékén borzalmas orkán dühöngött. A
szélvész rombadöntött egész falvakat, a termést
pedig elpusztította. A közlekedés megakadt, a
hajók leszakadtak köteleikről és a tengeren
hánykolódnak.

Venizelosz Görögországba utazik

Nizza, április 14. Venizelosz vissza szándé-
kozik utazni Görögországba. A görög lapok
közlése szerint Venizelosz egyelőre távol fogja
tartani magát a politikától.

Merényletet kíséreltek meg Jugoszláviában
a budapesti gyors ellen

Szabadka, április 14. Az elmúlt napokban
három éjszaka egymásután merényletet kísérel-
tek meg a budapesti gyorsvonat ellen olyképen,
hogy meglazították a sinek csavarjait és vas-
darabokat helyeztek rájuk. A mozdonyvezetők
éberségén a merényletek meghiúsultak. A vasut-
vonalat csendőrség őrzi, amelynek gyakran
harcai vannak a vasuti pálya mentén lévő
erdőkben elbújt haramiákkal. A tetteseket, akik
a jelek szerint, fel vannak fegyverkezve és a
kiszármazást azért tervezték, hogy kirabolhassák az
utasokat, még nem sikerült elfogni.

Megbüntették a budapesti franciaellenes
tüntetőket

Budapest, április 14. A negyedik kerület
rendőrbírósa ma ítélkezett a francia követség előtt
tüntető egyetemi hallgatók ügyében. A bíró Hoz-
metz Ferencet, a tüntetés értelmi szerzőjét, ötven
pengőre, másik két társát husz-husz pengőre ítélte.

Példátlan siker

(Un succès sans précédent)

Az összes párisi lapoknak ez volt a véleménye
a „Pas sur la bouche“ (Csak ne a szájra“
című operette premiéreje után. Párisban ed-
dig 700-szor adták. Magyar nyelvre
Heltai Jenő fordította

Csókról-
csókra

cimen. Premiere a

MAGYAR SZINHÁZ-ban

szombaton este fél 9 órakor.

Főszereplők: Neményi, Tolnay, Ihász,
Dajka, Kiss M., Miklóssy M., Selmeczi

Ha megindul a vámprés is...

A kereskedő és a fogyasztó csak most kezdi
a ceruzát elővenni, hogy utána nézzen, mit je-
lent rá nézve az új importvám-tarifa. Sokan még
nem is látták a „Monitorul Oficial“ több, mint
200 oldalas mellékletét, de a levegőben már
érezni lehet, hogy a pénztelen és adókkal kol-
dussá tett milliókra újabb katasztrófa leskelő-
dik a tarifátételek tizezrenyi számjegyei között.
A határon dörömböl már a szegénység, hogy
újabb megpróbáltatások alá vegye ezt a sokat
szennvedett 18 milliányi országot. A csápjai már
itt kusznak végig, az utcákon, a házakban, üz-
letekben, a piacon a konyhában. A fogyasztó,
akinek már egy hete elfogyott a pénze, szikkadó
szemmel nézi a kirakatokban feketelő árjelző
táblácskákat és a mögöttük felkínálkozó szöve-
tet, vásznat, cipőt, kalapot, inget, kávét és
egyéb drága holmit, amely mintha lassan-lassan
távolodni kezdene tőle. És lehet, holnap, holnap-
után már egyik-másik áru eltűnik a kirakatból
és az árjelző táblácskákra más számok kerülnek,
ujak, eddig ismeretlenek, ezután még inkább
megfizethetlenné. Akárcsak a nagy háború utolsó
két esztendejében.

Nem is történt semmi más, csak a számok
változtak meg: a házbérlés az adónál és sok
mindennél, csak éppen a jövedelemnél levő szá-
mok birtak ellentállani majdnem egy éven át
az idők változásainak. Most azután új számok-
kat irtak be a vámtarifa bonyolult rubrikáiba.
Négy hónapon át korrigálták, kiradirozták és
újra beirták a kilenc arab szám ezernyi variáció-
ját. A jobb külföldi szöveteknél például az ed-
digi 510—750 lej helyett minőség szerint 1038—
2250 lejt irtak be különként, a falusi nép által
használt pamutfonalnál 7:38—48 helyett 16—
180 lejt irtak be, a cernaféléknél 80:10—96
helyett 270—420 lejt irtak be, a szegényebb
néposztály főbb ruházati cikkének, a flanelnél
30—41 lej helyett 50—77 lejt irtak be, a har-
sinyánál 280 helyett 900 lejt irtak be, a bör-
keztönyűnél az eddigi 200 helyett 3000 lejt irtak
be, a szappangyártáshoz használt virágolajnál
ugyancsak 3000 lejt irtak be, az orvosi esetek-
nél 240 helyett 3000 lejt irtak be, a heringnél
4 helyett 11:40 lejt, a kávénál 3 helyett 24
lejt irtak be ugyancsak különként és így tovább
a legjelentéktelenebb gombostűig.

A kereskedő, aki eladja a régi vámmal be-
hozott árut a régi árak mellett, ha új árut
akar venni, még tizedrészannyit sem fog kapni
azért a pénzért. Az ötven, sőt néha száz száza-
lékkel is drágább áru, ha behozza, nem fog el-
fogyni, mert senki sem tudja ma megfizetni,
még talán azok a belföldi nagyiparosok sem,
akiknek a kedvéért a vámokat felemelték.
Eddig sem volt valami fényes forgalmuk az
üzleteknek, hát még ezután?! A közönség nem
fog vásárolni, mert képtelen lesz rá. Kávé
ugyanis tudunkkal Romániában nem termesz-
tenek még, heringet sem, gyógyszerkülönleges-
ségeket sem, vagy ha igen, a belföldi gyárt-
mányok, az ipar kezdő stádiuma miatt, sem
minőségileg nem kielégítők, sem mennyiségileg
nem képesek a szükségletet fedezni. Keztyü-
gyár például csak egy van egész Romániában,
cernát pedig talán egy-két kísérleti műhely
állít elő nem a legkifogástalanabb minőségben,
modern selyemiparral sem dicsekedhet az ország.
Az ország három-négy cipőgyára a szükséglet-
nek még a 10 százalékát sem képes fedezni,
eltekintve attól, hogy tuldrágán termelnek. De
mert egy igen magasrangú államhivatalnok is
érdekelve van az egyiknél, az ő intervenciójára
emelték fel 300 százalékkal a külföldi kész
cipők vámját.

Franciaország, amely pedig igazi ipari állam,

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában
Egész évre — — 1150
Félévre — — — 600
Negyedévre — — 320
Egy hónapra — — 110

Csehszlovákiában
Egy hónapra Ck 40—
Egyes szám — — 3—

még mindig nem mer védővámokat életbelép-
tetni, mert tudja, hogy a lej mintájára agyon-
kontremínált frank miatt elszegényedett lakos-
ságot nem lehet utolsó szantimjától is megfosz-
tani csak azért, hogy a kátyuba vitt államkasszát
átmenetileg rendbehozza és néhány monopoliszt-
ikus helyzetbe került gyáros százmillió hasznát
vágjon zsebre. Mert ezeket a százmilliókat az
államtól, az állam adófizetőitől, a kereskedőtől,
a tisztviselőtől, a falusi lakosságtól harcolja
el a nagyiparos. Annál kevésbé engedheti meg
Románia, mint agrárállam, hogy az áruzsora
archimedesi csavarját a nagyipar kénye-kévére
bizza, mert az új tarifa teljesen kiszolgáltatja
az ország 17 millió emberét legfeljebb 5000
gyáriparosnak, aki minden bizonytalán igyekezni
fog regresszálnia magát azért is, hogy a lej in-
gadozik, azért is, hogy súlyos az adó, holott
ezeket a kereskedő és a fogyasztó éppen úgy
sínyli, vagy még jobban, mint ő.

Tehát, az emberek nem fognak vásárolni.
Sem külföldi árut, mert azt képtelenség lesz
behozni, sem belföldit, amely nem olyan jó,
amilyen drága. Leszokunk a jó és tartós, tehát
olcsó angol szövetről, sőt brassói szövetből is
csak egy ruhát csináltatunk évente, cipőt is
csak egy párat veszünk, vagy szandálban fogunk
járni, a nők nem fognak selyemharisnyában
járni, nem fognak pudert használni, a napszá-
mos nem fog heringet enni, csak pusztán málé-
kenyeret, nem fogunk kávét és nem fogunk
teáznit és betegek sem leszünk, mert a majdnem
kizárólag külföldön gyártott gyógyszerkülön-
legességek vámját 300—1000 százalékkal drá-
gították.

A falusi ember nem fog ruhát szövetni,
vagy ha mégsem akar Adámkosztumben járni,
hogy megfizethesse a drága darócszövetet és a
pamutfonalat, felemeli a buza, a kukorica, a
vetemény, a tej, tojás és baromfi árát. A ke-
reskedő, ha kimegy a piacra vásárolni és a tej
literjéért 12 lej helyett 15 és 17 lejt, a tojásért
2 lej helyett 3 és 4 lejt, egy csirkéért 70—80
lej helyett 100—130 lejt kérnek, sietve vissza-
megy az üzletbe és kijavítja az árjelzőtáblács-
kákat és a cukor kilója 40 helyett 45 lesz, a
liszt kilója 11 lej helyett 14 lej, a husz kilója
32 lej helyett 40—50 lej lesz.

A tisztviselő, a munkás, egy szép napon rá
fog jönni, hogy a fizetése, amely szükös beosz-
tással eddig csak eltartott a hónap, vagy a hét
közepéig, most már csak napokig futja. Erre
odaáll majd a főnöke és munkaadója elé fizetés-
javításért. Ha megtagadják, munkakonfliktus,
sztrájk lesz belőle, ha nem akarják megadni,
kizárások és elbocsátások lesznek, viszont, ha
a munkaadó mégis belátással lesz és felemeli a
béreket, ennek megfelelően kénytelen lesz a
gyártmányok árát is emelni. Kezdődik majd a
régiori körforgás: a gyáros felemelte a vámokat,
a mezőgazda felemeli az élelmiszerárakat, a
a drágulás miatt a kereskedő is drágít, az egyre
többe kerülő megélhetés miatt a munkás és
alkalmazott a fizetés emelését követeli. Így fog
ez a körtánc menni, amíg a gyáros rájön majd,
hogy minden vámemelés és megkötés ellenére,
a külföldi konkurrens már olcsóbban tudja
adni ugyanazt a fajta, sőt jobb minőségű árut,
mint amennyibe neki csak az előállítás kerül.
És akkor rá fog jönni arra, hogy hiába volt
minden, mert a mesterségesen elszegényített
fogyasztó mellett az ipar sem tud megélni.
Csakhogy ekkor már késő lesz. Leszünk egy
ország koldusbotra juttatott lakossággal, tönk-
szélén álló gazdaosztállyal, csödbement üzletek-
kel, éhenhaló középosztállyal, foglalkoztatás nél-
küli iparvállalatokkal és — üres államkasszával.

(de)

Honnan és hová?

S. Hurwitz halálának ötödik évfordulójára

Egy kiváló egyéniség igazi alkotó erejét könnyen felismerhetjük abból a hatásból, amelyet nemcsak az élet jelenségeinek igenlésével, hanem tagadásával is kivált. Némelykor ugyanis csakis tagadásának erejét érezzük. Az ilyen nagyságokat a zsidóság mindig különállóknak tekintette, kezdve már a tanaita Rabbi Elisa ben Avujától, aki a Talmud szerint három társával együtt, közöttük Rabbi Akibával, behatolt a metafizikai paradicsomba és rossz utra tért, — egészen Salamon Majmunig, kit a berlini hitközség üzetett ki a városból, mert Kipur napján nem jött el a zsinagógába. A tömeg mindig ellene volt minden gondolatuknak, amely a régi világnézetek lerombolását idézhette elő; ezért érthető, hogy eszmekörük-től megfutamodtak és fekete viaszgyertyák, meg sófár hangja mellett zárták ki őket a zsidó közösségből. És mindazonáltal, mint valami rejtett varázskézrel ragadták meg ezek a kiátkozottak a zsidó tömegeket és tudatosan vagy tudatlanul éreztették hatásukat.

E különálló táborához tartozott S. Hurwitz is. Mindjárt megjelenése után egyedül állott az új héber irodalomban. Irodalmi műve fölött ott ragyogott a vezér-motto: Kezdetben volt a Tagadás! „Korszakok követik egymást, az ember változik, új nézeteket vall, hódol új Isteneknek és lerombolja őket, de a tömördek változások között is megmarad mindig érintetlenül a „talán“ érzése, az örök romboló, mely minden gondolatot meglazít és minden hittől megfoszt.”

Hurwitz alapján véve forradalmár volt, de zárkózottságát soha el nem rejtette. Ő úgy tűnt fel, mint aki a ködös homályban ül és siri-glóriától ragyogó arccal szemléli az emberiség harcát... A homályos bozótban nincs kitaposott út; hiányzik a gondtalanok biztonsága; mint valami sötét végzet suhog ott végig a lét fölött a kételkedés, mely felébreszti a tudat ösztönét és hivatgatva mondja: Nézd csak, itt van elrejtve fény és homály, üdv és átok, remény és kétség, ide gyere, ember, csak ide!...

Különbözők az előretörtető rombolók, kik a homályban tévelyegnek és utjaik is elválnak. Van egy kutató, kit az igazság szeretete nem hagy pihenni. Rá akar bukanni a világ titkára s le akarja leplezni azt az intim viszonyt, amely a muló és a kollektív „én“ között fennáll: érezni akarja a teremtés folyamatát, az örök élet szívverését és a rejtett szálakat, amelyek az alkotót és alkotását egybefűzik. Boldog, ha meg nem találja amit keresett; de jaj neki, ha megtalálta, vagy azt gondolja, hogy megtalálta, mert amikor a homályból kilép — mindent kohelethi színekben lát: a világcsupa sivárság és ő maga — egy ember, kinek nincsen ezen a világon semmije.

Egészen más típus a Talmudban említett Achér. Ő a homályhoz lép, belemártja lelkét s többé nem bír tőle megválni: örökké kutat, örökké tévelyeg.

Egy ilyen tévelygő volt Hurwitz is. A tagadás embere volt. A zsidóság létkérdésére is csak nemmel felelt: „Van-e reménye Jisráélnek? Mi vár ránk, hogy még tovább szenvedjünk? Mi szükségünk van nekünk és az egész világnak, hogy a végtelen időnkig folytassuk ezt a martírológiát?!“

Es amikor nézeteit összegezte, akkor is csak a benső ellenmondásokkal és meghasonlásokkal telített zsidósors lebegett szeme előtt; látta a gyökértelen hanyórást, az örök kielégületlenséget: a galuth tragédiáját.

„Nincs előttünk semmi út. Nincs közöttünk egy ember sem, ki bátran mutatná az utat. Elképzelhető-e, hogy olyan emberek, mint mi, kiknek már a bölcsönél dalolták a szolgák énekét és folytonos belső diszharmonia között nőttünk fel, képesek volnának építeni?...“

„Nem! — mondja Hurwitz — nem utat mutatni és nem építeni, csak keresni és kutatni kell nekünk. Egész nemzeti fenmaradásunk végtelen talányokkal van tele, kényszerítve vagyunk tehát alapot keresni neki. Lelki kényszerünk egy szintetikus középpontot keresni, ahol nemzeti fenmaradásunk elvegyüljön az egész emberiség szellemi fenmaradásával. Ez a mi nemzeti halhatatlanságunk, ez a mi utolsó reményünk

és egyedüli vigaszunk. Más reményünk nincs és nem is lehet!“

Hurwitz egész életén keresztül harcolt és hogy a közelállók, meg a távoliakkal felvehesse egyenlően a harcot, külön helyet foglalt el a táboron kívül. De dacára annak, hogy külön állott, nem volt olyan dolog, mely közelről ne érintette volna szívét. Mint Achad Haam anti-podusa, a zsidóság lényegének meghatározásában sokban segítette elő a nemzeti eszme fejlesztését. Kétségeivel arra tanított bennünket,

A sors kegyetlen

intézte sorsát tudással. Küldjön bélyegben azonnal 20 lejt Lepage-hoz az Ex Libris könyvismertető folyóirat egy számaért.

hogy sajátmagunkat ne nézzük zavart szemekkel, hanem keressük az igazságot. Ő volt az Achérok terebélyes családfájának utolsó ága s mint ilyen örzi népünk emlékét. Schön Dezső

Az olasz kormány cáfolja az Albániára vonatkozó olasz-jugoszláv tárgyalásokat

Róma, április 14. Az olasz miniszterelnökség sajtóirodája a következő kommunikét közli: „A jugoszláv Avala távirati ügynökség egy kommunikéjére, amely szerint e héten megkezdődnek az Albániára vonatkozó közvetlen tárgyalások Róma és Belgrád között, az olasz kormány opportunusnak hiszi közölni, hogy eddig Mussolini és Jugoszlávia római követe között semmiféle kontaktus nem jött létre ebben a kérdésben és az esetleges találkozás időpontja nincs megállapítva. A tárgyalások semmiesetre sem vonatkozhatnak a tiranai szerződésre, mert ez nem szól Jugoszláviáról. Csupán olyan megbeszélésekről van szó, amelyeknek célja tisztázni a jugoszláv-olasz viszonyt az albán kérdések belevegyítése nélkül.“

A szenátus is módosítások nélkül szavazta meg a lakbérleti törvényt

Az ellenzék hevesen támadta a bélyegtörvény-javaslatot a kamarában

(Bucuresti-Bukarest, április 14. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara délelőtti ülésén folytatták a postatörvény vitáját.

Valeanu közlekedésügyi miniszter kijelenti, hogy tegnap esti beszédében nem szándékozott megsérteni Bratianu Vintilát és biztosítja arról, hogy igyekszik elfogadni olyan módosításokat, amelyek nem változtatják meg a javaslat lényegét.

Bratianu Vintila kijelenti, hogy az ő megjegyzéseit csak a posta intézményének magasabb érdekei sugallják, nem pedig pártérdekek.

Ezután megkezdtek a részletes vitát. Popovici Mihály indítványozza, hogy Brassóban állítsanak fel kerületi postaigazgatóságot. A miniszter megígéri, hogy öszszel teljesíti ezt a kérést. Ezután a javaslatot megszavazzák, majd megkezdik a bélyegtörvény vitáját.

Popovici Mihály az első felszólaló, aki a nemzeti parasztpárt nevében visszautasítja a javaslatot.

A kamara délutáni ülésén az interpellációk kikapcsolásával megszavazták a közoktatásügyi minisztérium szervezeti törvényjavaslatát.

Mircescu miniszter benyújtja a pénzügyminiszter és a kolozsvári Banca Agrara közötti konvencióról szóló törvényjavaslatot.

Jancovescu tábornok tiltakozik az ellen, hogy a múlt ülésen egyik képviselő megsértette a Vitéz Mihály-rend lovagjait. Kijelenti, hogy az a föld, amit ezeknek a hősöknek adnak, nem alamizna, hanem az ország hálájának bizonyítéka.

Ezután folytatták a bélyegtörvény vitáját. Ilescu bírálja a javaslatot és szerinte Lepadatu tervezete megfelelő intézkedéseket tartalmaz. A parasztpárt a javaslat ellen fog szavazni.

Bratianu Vintila szerint a kormány nagyon helytelenül járt el, amikor nem vette tekintetbe az előző kormány által már elkészített bélyegtörvényt. Véleménye szerint az új javas-

lat diszpozíciói, különösen az örökösödési illetékekre vonatkozólag, teljesen elhibáztak.

A szenátus délelőtti ülésén kisebb törvényjavaslatokat intézett el. Delutan Muresanu kéri, hogy az Erdélyben tanfolyamot végzett tanárokat szeptember elsejével véglegesítsék.

Deleanu kéri, hogy az április 13-ika előtt külföldön feladott szállítmányokat még a régi vámtarifa szerint vámolják el, akkor is, ha később érkeznek az országba, mint április 30-ika.

Satun kéri, hogy a parlament tagjai számára megkülönböztető jelvényt hozzanak forgalomba.

Ezután folytatták a lakbérleti törvényjavaslat kamarai módosításainak vitáját. Cudalbu miniszter nyújtott felvilágosítást a módosításokról, amelyek nem annyira fontosak, mint inkább világosabbá teszik a törvényt. A lakbérkvótát is leszállították, mert konstataáltak, hogy a fizetésrendezési törvényjavaslat nem emeli megfelelően a tisztviselők fizetését. Kéri a szenátust, szavazza meg a módosításokat és ne eszközöljön újabb változtatásokat, mert már nincs idő és a lakóknak szükségük van az új törvényre, hogy tudják magukat mihez tartani. A szenátus erre módosítás nélkül megszavazta a törvényjavaslatot.

Megjött

a 20 lejes
színes teáscsésze

Fischer üvegudvar

Olcsó pörkölt kávékeverékek kaphatók

I.	keverék	$\frac{1}{4}$ kg.	lei 50
II.	„	$\frac{1}{4}$ kg.	„ 45
III.	„	$\frac{1}{4}$ kg.	„ 40
IV.	„	$\frac{1}{4}$ kg.	„ 35
V.	„	$\frac{1}{4}$ kg.	„ 30

Pörkölt selejtkávé $\frac{1}{4}$ kg. Lei 27. (Csak pénteken és szombaton kapható)

MEINL GYULA, Cluj, Főtér 15. (A templom bejáratával szemben)

esték

r Lepage, Cluj.
egolesobb. Még ma

a: a gazdasági ér-
janak, mert a kul-
az eljövendő kle-
felvilágosultság he-
ép és a zsidóknak,
otúknél fogva nem
való tekintettel, a
ozniok.

Renegátok

atáknak, egyetlen
szavazni, de a szo-
ert lesznek olyanok
ata-pártnak nevezi
— zsidó — pedig
sinyes, önző érde-
glátni az égő, nagy
kratákkal mennek,
végzet ez, a rene-
Hogy más példát
raták bálványozott
sch, prof. Tandler

5 cionista listára.
ndta egy választói

zsidókérdés van és
ség van az önálló
lyan képviselőkre
án felelősségre is
eznek, akik a leg-
i baját.

a zsidók exiszten-
tet és becsületet.

Mi az igazság

mondják, hogy a
kellő számú szava-
választókerületek-
ak, s ha egy ke-
lő számú szavaza-
s ezáltal indirekt-
en a keresztény-

nek 18.000, egy
szavazatot kell

ndátumot — foly-
nk egy-kettő is,
ág, melynek par-
a lelkiismeretekhez
felszabadult indu-
z az egy ember
an szóljon. Ilyen

ttözött izgalommal
is 24-én fogja el-
önmaga mellett,
Hirsch Heléd

a sékelt?

an?

házba
házban
házban
házban
házban
házban

12.

Fidelio

Beethoven egyetlen operájának bemutatója
a kolozsvári Román Operában, Beethoven
centennáris emlékünnepe

A „Fidelio“ Beethoven egyetlen operája, s hogy nem akadt párja, ennek minden valószínűség szerint az az oka, hogy Beethoven megérezte azt az ellenmondást, ami az abszolút zene feladatai és az opera mindig inkább színpadi hatásokra beállított lényege között van. És mégis: a maga korának operairódmához mérve, a Fidelio ép olyan érték és eredmény, mint a mozarti operák bármelyike: drámai hatásokat, vagy még inkább komikumot aláhangsúlyozó önálló zenei művek egymásba hangolása, nemes harmóniákba való beépítése.

A „Fidelio“-ban Beethoven nem egy gyönyörű szonáta-, vagy szimfonia-témáját dolgozta fel. A libretto az ő számára mindvégig gát és kötöttség marad, amit lázas indulatokkal szárnyaló szelleme alig visel el s csupán művészi önfeláldozása teremthette meg a csodát, hogy a Fidelio mégis elkészült s az operairódlomban mint örökérvényű remekmű foglal helyet.

A mozarti hatásoktól eltekintve, valamint az olasz iskola bel-canto-stilusától, a Fidelio a beethoveni lélek megnyilatkozása, — mondhatni konfessionális mű — amely ennek a káprázatos szellemnek legbensőbb gondolati és leglényegesebb érzelmi világát tárja fel: rajongását a szabadságért, a jószág diadalát és a szerelmi hűség apoteozisát, melynek ő maga is — élete végén — egyik hőse volt. (A „halhatatlan kedves“: Braunschwieker Teréz.)

Ez a komor, mosolyt alig ismerő titán, amikor a zene boldogító mámorába sodródik, a szárnyaló suhanásban a könnyed báj, a humor és az életöröm ormaira is el tud érni. Ezt bizonyítja a Fidelio első felvonása, melynek teretjében mosolyt elnyúl a szenvedély, a gond, a nyomorúság, az egész zenei aláfestés úgy hat, mintha a „Sol major“ egyik napsugarban fürdő részlete volna, ujjongó tagadása annak az embertelen gyalázatnak, mely a színbörtönhangulatát megszabja.

A romantikus téma, melyet az opera librettistája Beethoven zenéje alá feldolgozott, egyáltalán nem zavarja meg Beethoven világos és az élet igazságaihoz vonzó érzéseit, gondolatait. Sőt kitűnő alkalmat ad neki arra, hogy a percekre az ég fénye alá hozott államférgyekkel elzengesse csodálatosan szép, erőteljes himnuszát a naphoz, az éghez, a levegőhöz, a szabadsághoz s e himnusz keretében átkot mondjon minden rabtartók és porkolábok fejére. Drámai erőre is akkor kap melódiabő zenéje, amikor a második felvonásban Leonora férjével, a politikai cselszövők áldozatával sirja el a börtön gyalázatát, a szenvedést, a naptalan gyötrelmet, az emlékek kegyetlen rohanását, melyek keselyűként csapnak le, hogy esett végzetünkön lakmározzanak.

A második felvonásban Beethoven már operája számára is talált annyi eredetiséget, annyi új zenei szólamot, amely speciálisan a német zene szelleméből sarjadt ki s egy távolabbi periódusban, egy magasabb szintézisben a wagneri zenedramává nőtte ki magát. De magától a haogzó és Beethoven belső világát felénk ragyogató lírai részekről eltekintve, a „Fidelio“ szimbólummá teljeseedik ki, a minden gáton, cselszövésen diadalmaskodó szerelem és hűség szimbólumává, amelyet ez a komor férfi, ez a mindenképpen megcsalatott, a magának álmódott és melyet huszonnyolc kedvesén keresztül keresve, szomjuzva végül is Braunschwieker Terézben találta fel, — akivel viszont sóhasem egyesült.

A hűségnek, a minden gonoszokon diadalmaskodó hűségnek, a női lélek fenségbe érő erejének glorifikálása a második felvonást a harmadikkal összekötő Leonora-nyitány, mely egyike a legbeethovenibb alkotásoknak: érzések és szárnyaló gondolatok, ujjongások és mosolyok rózsáncra, a hangok legaranylóbb szálaival egybefűzve. Szinte pánerotikába csap át az egész harmadik felvonás, mely a raboknak, a rajongott férjnek, az egyszerű jóknak szabadulást hozó női szerelem glorifikálása, a gonosz elbukása fölött érzett diadal ódája, az öröm és élet-szeretlem miséje, mely beethoveni orkánba ful, s szinte a IX. szimfónia megrázó erejét szölatatja meg.

Es ez a győzelem, ez a himnikus szárnya-

lásu diadal a Beethoven diadala, mely ma is gyújt, ma is felénk zeng, hogy megrázzon, megmosolyogtasson és eltöltsön bennünket a hallhatatlan zenei titán szellemének büvöletével.

A kolozsvári Román Opera legteljesebb igyekezetével közelítette meg előadásában Beethoven zenei nagyságának interpretálását, érzéketlenségét. Ezt nagyjában a zenekar precíz játékával és a rendezés színes, stílusos, mindenképpen találó szépségeivel érte el. Stanek-Donbravsky karmester feladatának magaslatán állott. F. Dobranskaia bájos egyénisége nemcsak a szerephez simult előnyösen, hanem hangjának tiszta csengésével is hozzájárult a sikerhez. Ujeicu, mint mindig, most is fasciált meleg basszusának szívből jövő zengésével. Játéka is kitűnő volt. Aca de Barbu Fidelioja legjobb szerepei közé fog tartozni, nemcsak énekének

Junian lesz Lupu helyett a nemzeti parasztpárt alelnöke

Ma tartja a parlament utolsó ülését

(Bucuresti-Bukarest, április 14. Az Uj Kelet tudósítójától.) Averescu tábornok ma tanácskozást folytatott Negulescu kamarai elnökkel. Elhatározták, hogy holnap, pénteken bezárják a parlament ülészetét és májusban újabb rövidebb ülésszakot fognak összehívni, amely összesen 20 ülést fog tartani a tisztviselők fizetésemelésének elintézésé végett, mert az erről szóló törvényjavaslat sokkal fontosabb, semhogy 2—3 ülésen elintézhető lenne, még ha most meg is hosszabítanák az ülészetet. A kamara megszavazza a bélyegtörvényt, az olasz-román kereskedelmi egyezményt és más kisebb javaslatokat.

A nemzeti parasztpárt végrehajtóbizottsága ma ülést tartott. Résztvettek a tanácskozáson a párt parlamenti csoportjának vezetői, továbbá a vidéki szervezetek elnökei. Az ülésen Maniu Gyula ismertette a helyzetet. Valószínű, hogy Lupu helyébe Juniant választják meg alelnöknek.

Hóvihar és árvíz Itáliában és a francia havasokban

Hidak omlottak be és megakadt a közlekedés. Magyarországon fagy volt

(Cluj-Kolozsvár, április 14. Az Uj Kelet tudósítójától.) Hetek óta szakadatlanul esik az eső az olaszországi trienti tartományban. A folyók mindenfelé megduzzadtak, Merán és Sanct Leonard között az országutat elöntötte az árvíz. Több hid beomlott. Bergamo tartományban a hőmérséklet fagypontra szállt és az Alpok déli lejtőjén megindult a havazás.

Többhelyütt olyan magas a hó, hogy a közlekedés majdnem mindenütt megakadt. A nagy hideg miatt a külföldi tavaszi turisták csoportjai elmaradtak. Rendkívül nagy károkat okozott a fagy a veteményekben és gyümölcsfákban, de

Kotta LEPAGE-nál

Kolozsvárt. Kérjen jegyzéket

mesteri modulációi, hanem játéka miatt is. Gavrilescu, eltekintve nem egészen kiegyensúlyozott, kissé pathétikus játékától, mindig megtalálta a drámai szenvedély hangját. Marius Niculescu a II. felvonás nagy áriájával remekelt. Héví, lendület, szárnyaló zengés jellemezte énekét. Chicideanu kis szerepében is jót adott. Crișian férfias, érett játéka és hangja mindenképpen megfogott. Külön fejezet illetné meg a kórus munkáját, mely a tökéletesség szintjén mozogott. Hermann Klee-t a legnagyobb dicséret illeti meg. Bretan Miklós rendezése világvárosi teljesítmény. A pompás kiállításért és díszlettervekért Widmann mestert illeti meg dicséret és elismerés.

Salamon László

Két h

»Román öntud

(Cluj-Kolozsvár tudósítójától.) Nyitán ember ült ma a kórtán. Fénylő szöke el fején, arcának d a vibráló arcizmok ról tanuskodnak, h rendszerét a gondó Reszkető inakka amely súlyos vádat sején a vádirat szer utak szatmári kerü tisztviselője, áthelye mert a vontatósztá nők, egy másik tisz A mérnök, aki erről hivatta Pallóst és járult az igazgató e sével. Szóváltás tám — Adja ide a — Nincs nálam — Hátha nincs

Hogy a következő a bizonytalanság fát

a teremben lévő csak annyit lát bíróság előtt) a mérnököt, kö talyvezetőjét

A tisztviselők felugr ták a dulakodókat, kidobták a teremből.

Es az eset históri másnap délelőtt a vo megtámadta az utcán

Azóta folyik a vi zett tisztviselő ellen, kolozsvári hadbírósg könyv. 180. paragraft Nicolau ezredes, a 8 elnökölt, a vádat Ar védelmet dr. Dunca képviselték. Elsőnek vény elé. Pallós a fe megő hangon adja el a vontató osztálynál, ságok történetek, amel gyelmét. Emiatt egye ték működését.

Ö áthelyezését k emiatt támad konflikt hoz hivatta, rákiáltott nem tudott megmozdú a teremből. Ekkor ma fellobbogó indulatait. A tuberkulózisban és su

A vād nyolc, a lentett be a tá azonban ugy a lemnek egy-e

Felvonulnak egymásu osztály tisztviselői, ak a mérnök és Pallós-kö sem tud visszaemlékez díjast megragadta vol hogy Pallós kezét a me rem sarkán lévő kályk A védelem tanu csak annyit tudtak ig tált és ideges természetere rendszerre gyakran ra törésekre.

A vād képviselője tos emelkedett ezután — Ez a per — nem a vasutigazgató nemzet hosszú idő óta

Tavaszi r

Egész városnegyedet pusztított el Bohusiban a borzalmas tűzvész

Több mint kétszáz ház égett le a regáli városkában. Ötvenmillió lejes kár

(Bucuresti-Bukrest, április 14. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Bacau melletti Buhusi városkában tegnap éjjel egy óraker tüzláma riadója verte fel az éjszaka csendjét. A Bacaului-utca egyik emeletes házából törtek elő a lángok, amelyek az irtózatosszélviharban kísérteties gyorsasággal terjedtek tova. Néhány perc leforgása alatt negyven ház állott lángtengerben.

A kivonult tűzoltóság és katonai osztagok mentési kísérletei teljesen tehetetleneknek bizonyultak az elemek tomboló erejével szemben.

A tűz szinte feltartóztatlanul terjedt tova. A lángok percről percre újabb házakat kerítették hatalmukba. A tűzveszedelem a str. Bisericii és a str. Tiganilorra is tüneneményes gyorsasággal és vehemenciával terjedt át. Száznál több házat pusztítottak el a lángok ezekben az utcákban. Az oltás munkájának pokoli zaját is túlhasogták e városnegyed többnyire szegényemberekből rekrutálódó lakosai,

akik irtó kétségbeeséssel nézték végig vagyonuk pusztulását, anélkül, hogy idejük lett volna mentőleg közbelépni.

A veszedelem pedig percről-percre nőtt. Piatra Neamtból és Bacauból alig egy óra leforgása alatt segélycsapatok érkeztek a helyszínre.

Ekkor azonban már az egész városnegyed, mintegy kétszáz ház állott lángokban, amelyeknek kísérteties fé-

azt hiszik, hogy a sarjadzó gabonát is több nyelen tönkretette. Más országokban is az időjárás hirtelen hidegrefordulásáról érkeznek jelentések. Budapesti jelentések szerint Magyarországon hirtelen, nagy hidegek állottak be. A magyar fővárosban ma reggel a hőmérséklet 5 fok volt, a Dunántulon valamivel kevesebb, Debrecenben 2 fok. Sokhelyütt dér volt. Kecskeméten szerdán délután három percig tartó jég-eső esett, ugyszintén Csengeren is.

Párisból érkező jelentések szerint a francia alpokban óriási hóviharok dühöngtek és többhelyütt jégese esett.

nyé messze távolba ellátszott és hatalmas darabon lángvörösre festette az égboltot.

A három város tűzoltósága emberfölötti erővel fogott hozzá a tűz lokalizálásának munkájához. A Piatra Neamtból katonaságot vezényeltek ki a rend fenntartására. Reggel 8 óra végül kemény és megfeszített munka után sikerült a tűz továbbterjedését megakadályozni. Összesen kétszáz ház égett le, amelyek szegény emberek egyetlen tulajdonát képezték és amelyek nem voltak biztosítva.

A leégett városnegyed borzalmas látványt nyújt. Sok száz ember tanyázik a városnegyed utcáin, akik egyik napról a másikra minden vagyonukat elvesztették és hajlék nélkül maradtak. Ma délelőtt a belügyminisztériumból bizottság érkezett a helyszínre, amely megindította a vizsgálatot a tűz okának kiderítésére. Eddig azonban csak annyit sikerült megállapítani, hogy a tűz Catiapu mészáros lakásán tört ki. A kár mintegy ötvenmillió lejt tesz ki. A fővárosban és Bacauban mozgalom indult meg a tűzkárosultak felszámolására.

Legujabb divatlapok

kaphatók a Bernát papirosruhában, Cluj. Főter

Két hónapra ítélték egy vasutast, merí fojtogatta a főnökét

„Román öntudatomra esküszöm, hogy ez az ember ártatlan», Pallós Béla bűnügye a kolozsvári hadbíróóság előtt

(Cluj-Kolozsvár, április 14. Az Uj Kelet tudósítójától.) Nyilván, magas, kopottasruhájú fiatal ember ült ma a kolozsvári hadbíróóság vádlottak padján. Fénylő szőke haja rendetlen csomókban omlik el fején, arcának dult éle, nyakán kidagadó erek, a vibráló arcizmok és a reszkető tekintet mind arról tanuskodnak, hogy a vádlott: Pallós Béla idegrendszerét a gondok és a kör mélyen aláásták.

Reszkető inakkal hallgatja végig a vádiratot, amely súlyos vádat olvas fejére. 1926 október elsején a vádirat szerint Pallós Béla, az államvasutak szatmári kerületi igazgatóságának napidíjas tisztviselője, áthelyezését kérte Francu igazgatótól, mert a vontatóosztály főnöke: Caius Popescu mérnök, egy másik tisztviselő munkáját is kívánta tőle. A mérnök, aki erről tudomást szerzett, magához hívatta Pallóst és felelősségre vonta, hogy miért járult az igazgató elé az ő személyének megkerülésével. Szóváltás támadt közöttük:

- Adja ide a panasz írásbeli igazolását!
- Nincs nálam.
- Hátha nincs itt, akkor mars ki!

Pallóst kidöbják és megerik

Hogy a következő pillanatban mi történt, arra a bizonytalanság fátyla borul, mert

a teremben lévő nyolc tisztviselő már csak annyit látott, (így vallották a hadbíróóság előtt) hogy Pallós megragadta a mérnököt, közvetlen felettesét és osztályvezetőjét és fojtogatni kezdte.

A tisztviselők felugráltak helyeikről, szétválasztották a dulakodókat, majd megragadták Pallóst és kidöbék a teremből.

És az eset histórikumához tartozik az is, hogy másnap délelőtt a vontatóosztály három tisztviselője megtámadta az utcán Pallós Bélát, akit véresre vertek.

Azóta folyik a vizsgálat a magáról megfeleltetett tisztviselő ellen, akit ma vont felelősségre a kolozsvári hadbíróóság a katonai büntető törvénykönyv 180. paragrafusa alapján. A tárgyaláson Nicolau ezredes, a 83. gyalogezred parancsnoka elnökölt, a vádat Arama őrnagy, királyi biztos, a védelmet dr. Dunca Jenő és Statescu ügyvédek képviselték. Elsőnek a vádlottat szólítják az emelvény elé. Pallós a felindulástól és idegességtől remegő hangon adja elő védekezését. Elmondja, hogy a vontató osztálynál, ahol ő dolgozott, szabálytalanságok történtek, amelyekre felhívta felelősségre a főnököt. Emiatt egyes felettesei rossz szemmel nézték működését.

A mai tárgyalás

Ő áthelyezését kérte a vontató osztálytól és emiatt támadt konfliktusa a mérnökkel, aki magához hívatta, rákiáltott és midőn ő a felindulástól nem tudott megmozdulni, megragadta, hogy kidöbék a teremből. Ekkor már azonban nem tudta fékezni a felleobogó indulatait. A vádlott elmondja még, hogy tuberkulózisban és súlyos neuraszténiában szenved.

A vád nyolc, a védelem hét tanut jelentett be a tárgyalásra, időközben azonban úgy a vádnak, mint a védelemnek egy-egy tanuja meghalt.

Felvonulnak egymásután a vád tanúi: a vontatóosztály tisztviselői, akik mindannyian jelen voltak a mérnök és Pallós-közötti összetűzésnél. Egyikük sem tud visszaemlékezni arra, hogy a főnök a napidíjast megragadta volna. Ők csak annyit láttak, hogy Pallós kezét a mérnök torkán tartva, azt a terem sarkán lévő kályha felé szorította...

A védelem tanúi: Pallós tisztviselő-társai is csak annyit tudtak igazolni, hogy a vádlott egyszálta és ideges természetű ember, akit beteg idegrendszere gyakran ragadott el meggondolatlan kitérésre.

„A román nemzet pöre!”

A vád képviselője: Arama őrnagy, királyi biztos emelkedett ezután szólásra.

— Ez a per — mondotta — nem Pallós Béla, hanem a vasutigazgatóság és ezenfelül a román nemzet hosszú idő óta folyó pere.

Képzelmek el azt, hogy a határtól három kilométerre egy sereg kisebbségi tisztviselő dolgozik a fegyelmet követelő vasutnál, akiket áthatnak és átfitnek a határon túlról becsempészett szubverzív eszmék és ideák.

A vádlott, Pallós Béla, aki önök előtt áll és aki a román nemzet véréből táplálkozik, nem felettesét, nem főnökét, hanem a románt látta csupán Caius Popescu mérnökben.

Kérem a hadbíróóságot, hogy a katonai büntető-törvénykönyv teljes szigorát alkalmazza a vádlottal szemben.

A védőbeszéd

A vádbeszéd után dr. Dunca Jenő tartotta meg védőbeszédét. Mindenekelőtt is arra mutatott rá, milyen nehéz feladat elé állította a védelmet az a körülmény, hogy a védelem tanui oly emberek-ből rekrutálódtak, akik a magánvádlónak alantasai és akik ma, a munkanélküliség és a súlyos gazdasági viszonyok idejében a száraz és fekete kenyert kell, hogy féltsék. A vádlott — mondotta ezután Dunca dr. — súlyos tuberkulózisban szenved. A tüdőbajos betegek pedig, akiknek ajtaján minden nap kopogtathat a halál, egy egészen más lélek prizmáján keresztül látják és nézik életüket. Ez a bomladozó idegrendszer reagált először a megalázó

Sanghaj utcáin véres utcai harcok dultak kommunisták és Csang-Kaj-Sek hivei között

London, április 14. Az öt nagyhatalom utasította a Sanghaj előtt horgonyozó hadihajók admirálisait, hogy készítsenek szankciós terveket abban az esetben, ha nem teljesítenék a nankingi incidens miatt támasztott követeléseket. A hadihajók készenlében állanak és várják a nagyhatalmak kormányainak további parancsait.

Sanghaj, április 14. A kommunisták és Csang-Kaj-Sekhez átpártolt hivek között egész nap heves

„mars ki“ kiáltásra, majd a vádlott nem csak testi integritását, de megsértett emberi méltóságát védte, midőn védekezett a magáról hasonlóképpen megfeleltetett osztályfőnök támadásával szemben.

A törvény paragrafusai előtt egyébként is mindannyian egyenlők vagyunk, — mondotta az ügyvéd, — akár a román nemzethez, akár a kisebbségekhez tartozunk, de mégis meg kell említenem, hogy

a románellenességgel vádolt Pallós Béla egy regáti román leány vőlegénye, aki nem is bírja a magyar nyelvet...

Kérem a vádlott felmentését, aki jogos önvédelemből cselekedett akkor, midőn felettesét megragadta, annál is inkább, mert minden nappal, amelyet Pallós Bélának a börtönben kell töltenie, közelebb viszünk őt a halálhoz, — melynek árnya ott lebeg fölötte...

Amint az ügyvéd védőbeszédét befejezte, drámai esemény történt. A védők padjáról felindultan, fel-dultan felugrott egy fiatalember — a vádlott menyasszonyának fivére — és harsány hangon kiáltotta:

— Román öntudatomra esküszöm, hogy ez az ember ártatlan!

A katonai ügyész lesújtó szavakkal utasította rendre a közbeszólót és kérte a hadbíróóságot, hogy intézkedjen a tárgyalás megzavarójának megbüntetéséről. Ez bocsánatot kért, hogy elragadtatta magát, mire a hadbíróóság tanácskozára vonult vissza. Félőrai tárgyalás után hirdette ki az ítéletet Niclau ezredes: A hadbíróóság kéthónapi börtönre ítélte a vádlottat.

harcok dultak. Délelőtt huszonöt tüntető elesett, negyvenen pedig súlyosan megsebesültek. Délután az utcai harcokban százharmincöt halottat, százkilencven sebesültet számoltak össze. A sebesültek száma egyre növekszik. Hét kommunista vezért kivégeztek. A sztrájk terjed és a sztrájkolók inzultálják mindazokat, akik nem vesznek részt a sztrájkban. A koncessziós területek határain újabb barrikádokat emeltek.

Mozistar lesz a felmentett Marek-házaspár

Marekének pörölni akarják a négyszázezer dolláros biztosítási díjat

(Bécs, április 14. Az Uj Kelet tudósítójától.) Ritkán kísérté olyan nagy érdeklődés Bécsben egy bűnügy tárgyalását, mint amilyen érdeklődés Marek Emil mérnök biztosítási családi bűnpörét kísérté és az esküdtszék felmentő ítélete osztatlan örömet keltett az osztrák fővárosban, ahol szombat este óta valóságos ünneplik a Marek-házaspárt.

Marekéknak a mödlingi „Kék Holló“-hoz címzett szálloda tulajdonosa adott lakást és ellátást, mert Marek mérnök házából a hitelezők időközben az utolsó butordarabokat is elárverezték és a házaspárnak nincs annyi pénze sem, ami kenyérré szükséges. Vasárnap valóságos népvándorlás indult meg Mödlingbe és a bécsiek rengeteg virággal és élelmiszerekkel halmozták el Marekéket, akiket táviratilag is igen sokan üdvözölték és egész ismeretlen emberek is felajánlották nekik segítségüket.

Az újságírók beszélgetést folytattak Marek mérnökkel, aki elmondotta, hogy a hosszú vizsgálati fogság után nagyon jólesett neki először ismét rendes ágyban aludni, egyébként azonban energiája a fogságban sem tört meg. Elmondotta Marek, hogy husvét után felolvasásokat fog tartani Bécsben tanulmányairól és reméli, hogy így előteremtheti azt az összeget, amelyre egyelőre szüksége van. Kijelentette Marek, hogy a felmentő ítélet után sok film-vállalattól kapott ajánlatot úgy ő, mint a felesége és ezek közül a legkedvezőbbet fogják kiválasztani. Elmondotta még Marek, hogy a fogházban újabb tizenöt találmányt eszelt ki és végül hangsúlyozta, hogy bizik abban, hogy a polgári pört is megnyeri és az Anglo Danubian Lloyd kénytelen lesz részére a négyszázezer dollár biztosítási összeget kifizetni, ha közben csödbe nem megy.

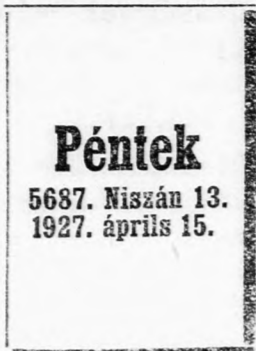
Halló! Megkezdődött a nagy husvétí vásár **Halló!**
„BIJOU“ kölni vizek
 nagyban és kicsinyben, mindenfajta illatban, adózatlan tiszta szeszből
egy liter ára 100 lej.
 Öntöző illatszerek, tojásfestékek óriási választékban, viszontelárusítóknak is a legolcsóbb árban árusítja
RÓZSA M. „Royal“ drogeria (Főtér 26. sz.)

Tavaszi ruhák olcsó festése, tisztítása megkezdődött CINK-nél, Cluj

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Marton Ernő.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

— Az angol munkáspárt a magyar kommunizmusért. Londonból jelentik: Clines angol munkásvezér szerdán, az angol munkáspárt nevében táviratot intézett Bethlen István magyar miniszterelnökhöz, amelyben arra kérte, hogy a vádlott kommunizmusokkal szemben ne alkalmaztassa a magyar bíróságok által a törvény szigorát, hanem vegye tekintetbe, hogy a vádlottak nem közönséges, hanem politikai bűnösök és cselekedetük nem bírálható el csak politikai, nem pedig büntetőjogi szempontból.

— Kolozsváron sztrájkbaléptek a villany-és vízvezeték-szerelőmunkások. A kolozsvári szerelőüzemekben dolgozó munkások három héttel ezelőtt felszólították a vállalatok tulajdonosait, hogy kössenek munkásokkal kollektív szerződést és a lesúlyedte béreket javítsák meg. A munkügyi felügyelőségen folytatott tárgyalások nem vezettek eredményre, mert a szerelővállalatok tulajdonosai elzárkóztak a kollektív szerződés elismerése elől, amiért is 18 kolozsvári szerelőüzemnek mintegy 70 munkása sztrájkba lépett.

— Eljegyzés. Rosmann Rózika Csákgörbő és Rosmann Miksa Valea-Drágumului jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Herskovits Bertuskát Máramaroszigetről eljegyezte Ehrenfeld Emánuel Bécsből. (Minden külön értesítés helyett.)

A Jövő Társadalmi áprilisi száma felöleli azokat a társadalmi kérdéseket, amelyek napjaink mozgatóerejét alkotják. Aaron Géza a romániai társadalmi kérdésekről írt kimerítő cikket, ezenkívül foglalkozik a folyóirat a romániai tökékoncentráció tipikus jelenségeivel és az „erdélyi regény“-nyel. Ugyancsak romániai vonatkozású a munkásegységfront kérdéséről írt tanulmánya. Világpolitikai vonatkozású tanulmányai közül kiemelendő az indiai nemzeti kongresszus elnökének nyilatkozata a kínai kérdéssel. A folyóiratot gazdag irodalmi rovat teszi változatossá.

A világhírű kolozsvári

Heinrich-féle Szent-László fertőtlenítő szappan

1

megóv minden fertőző betegségtől

— Húsvétvasárnap délután matiné lesz az Építőmunkás Otthonban. A kolozsvári szakszervezetek kulturbizottsága húsvétvasárnap délutánján öt órai kezdettel matinét rendez. A matiné jelentőségét kiemeli, hogy az Amerikában most elhalt Garvay Andor író emlékére, akinek számos drámáját játsszák a világ különböző munkásszínpadain, műsorra vették annak egyik egyfelvonásos drámáját, amelynek „Egy szoba-konyha“ a címe. Halász József pedig Garvay Andorról felolvasást tart. A matiné műsorának többi számai is nívós értékeket jelentenek, amik között még egy egyfelvonásos, szavaltat és énekszámok szerepelnek. A matinét az Építőmunkás Otthon nagytermében tartják, a belépődíj 20 lej.

— A peszachi rítus. A kolozsvári ortodox rabbinátus felhívja a hívek figyelmét, hogy az ideai peszachi rítusra vonatkozó instrukcióba hiba csuszott. A pászkából és pászkalisztból „Chalét“ nem kell venni, minthogy ezt generálisban intézték el a sütődékben.

Egyesületi hírek

Ady Endre, „Vér és arany“ című költeménye héberül, a nagyváradi Barisszia kulturelöadásán. A Barisszia Bialik valóban elismerése méltó, szép munkát fejt ki Nagyváradon a héber nyelv és a héber kultúra propagálása körül. A közelmúltban tartott kulturestélyén páratlan nagy sikert aratott a Barisszia Madách: Az ember tragédiájának héber nyelven való interpretálásával. Vasárnap este a zsidó otthonban tartott kulturelöadása keretében nagyszámú és előkelő közönség előtt Ady Endre: „Vér és arany“ című költeményét adták elő Avigdor Hameiri héber fordításában a nagyváradi Barissziánusok. A kulturestély Landau Adolf ros-seni nyitotta meg és köszöntését fejezte ki az érdeklődésért, amelyet Nagyvárad zsidó társadalmának Barisszia munkájával szemben tanusit. Molnár József egy revü keretében az országépítő munka állásáról nyújtott kimerítő képet. Ezután Lindenfeld Ernő szavalt el tudással és átérzéssel Ady Endrének Dam Vözhav (Vér és arany) című költeményét. Grosz Péter Jabotinsky Vladimir életét és működését ismertette nívós előadás keretében. Az előadást vita követte, amelyben dr. Kohányi Rezső, Glück Ernő és Lindenfeld Ernő vettek részt. Axelrad Tivadar Morris Rosenfeldnek „Der jüdische Mai“ című költeményét adta elő német nyelven. A műsor következő száma egy hegedű-kvartett volt, amelyben Radó László, Erdős Gábor, Pajor Ernő és Verő László Mozart: „Eine kleine Nachtmusik“ című darabját interpretálták sok tehetséggel. Méltó feltűnést keltett végül a Barisszia szavalókórusa, amely Giszkalay János „Pogány Hiób dalai“-t adta elő. Grosz Péter, Farkas Béla, Lindenfeld Ernő, Beck Olga, Schönberger Gyula és Sebő Andor szavaltak a kórus keretében, amely megérdemelt nagy sikert aratott. Az előadás a Hatikva hangjai mellett zárult.

— Véndiák találkozó a brassói róm. kath. főgimnáziumban. A brassói róm. kath. főgimnáziumnak Brassóban lakó volt diákjaiból alakult rendező bizottság most már véglegesen f. évi május 27 és 28 napjaira tűzte ki a vendiák találkozó ünnepét. Ezért tisztelettel s diákteszvéri szeretettel kéri, nem, rang, vallás és nemzeti különbség nélkül mindazokat, akik az „alma mater“ falai között rövid-hosszabb ideig tanultak, illetőleg érettségi vizsgálatot tettek, adataikat (teljes név, foglalkozás, lakóhely) a főgimnázium igazgatóságával (Str. Princ. Carol 29) közölni s lehetőleg a készítő Véndiák-album számára egy-egy arcképet is küldeni sziveskedjenek. Jelentkezéseket (Hány személy jön? Milyen szállást igényel: önköltséges szállodait vagy magánháznál, ismerősöknél?) minél sürgősebben kérünk. Bár együtt lehetnének minél többen! A meghívókat az eddig tudott s ezután bejelentendő címekre húsvét után szétküldjük.

— A harapós tőzsdebizományos. Budapestről jelentik: A Szabadság-tér 2. számu házban László Dániel tőzsdebizományos két szobát tűzeti célokra kiadott Vécsy Györgynek. Később azonban megbánta, mert magasabb lelépést ígérték érte. A főbérő Vécsynek a lelépési díj felét ígérte, ha kimegy, erre azonban az albérő nem volt hajlandó. László ma reggelre lelakatolta Décsy helyiségeit és négy revolveres fiatalemberrel odaállott az ajtó elé és nem engedte be az albérő alkalmazottait. Az előhívott rendőrtisztviselő követelte Lászlótól, hogy haladéktalanul nyissa ki a helyiség ajtaját, mire László Dániel revolvért fogott a rendőrtisztviselőre, aki a rendőrségre sietett és két detektívvel tért vissza. A feldühödött tőzsdebizományos az egyik detektívnek a szóharc hevében beleharapott karjába, a másiknak pedig két ujját ficamította ki. A dühöngő embert végül az összecsendült lakók lefogták, kezét-lábát megkötözték és eszméletlen állapotban beszállították az ötödik kerületi rendőrkapitányságra.

Az ADRIA LEGKEDVELTEBB STRANDJÁN GRADO-ban HÄNDLER-Pensio (Villa Lydia) Elsőrangú otthon. Teljesen új. Szigorúan KÖZÖSSÉGI. Megbízhatóság tekintetében legjobb referenciák. Kíváló magyar és bécsi konyha. Május 5-től június 15-ig jelentékenyen mérsékelt árak. Kérjen prospektust. Legkellemesebb húsvéti tartózkodás

— Felbontották Marconi házasságát. Londonból jelentik: Marconi értesítést kapott Rómából, amely szerint a szentszék házassági törvényeszéke felbontotta házasságát.

— Öngyilkos budapesti ügyvéd. Szirtes Artur dr. ismert fővárosi ügyvéd ma reggel lakásának fürdőszobájában felakasztotta magát. Tettének oka nagyfokú idegesség. Az öngyilkosság gondolata már régebben megérlelődött benne, mert március végéről keltezett bucsuleveleket találtak nála.

— A „La Garconne“ a belgrádi bíróság előtt. Victor Marguerit „La Garconne“-ja fölött még ma is összecsapnak néha-néha a prúd Európában felkavart felháborodási hullámok. A „La Garconne“-botrány most abból az apropóból kelt ismét életre, hogy Belgrádban filmen mutatták be a mai erkölcsöket reprezentáló párisi leány életét. A cenzura megtiltotta a filmbemutatót, egy párisi mozitulajdonos azonban magára vállalta a film bemutatásának ódiáját. A filmesített „La Garconne“ zsufolt házak előtt adták a szerb fővárosban és az előadásra résztvett a szerző: Victor Marguerit is. A mozitulajdonost ennek ellenére is bíróság elé állították kihágás miatt. A tárgyaláson megjelent Victor Marguerit is, aki hatalmas védőbeszédben kelt sikra a mozitulajdonos és a La Garconne erkölcsi mellett. A La Garconne — mondotta Marguerit — nemcsak, hogy nem immorális de épen ellenkezőleg az erkölcsök nemesítését szolgálja. A népszerű szerző előadást is tartott művéről Belgrádban, zsufolásig telt terem előtt.

* Megnyílt a Nerva-szanatórium fogászati műterme. Rendelés naponta d. e. 9—11-ig. Főorvos dr. Vass Zoltán, Str. Regala 12/a. (v. Majális-u.)

A sékel a zsidó nép egységének és összetartozásának szimboluma.

Underwood

a világ legjobb írógépe. — Gyári lerakat BÉVÉSZ Béla papírkereskedésében, Marosvásárhely

Karlsbadi

Kávés szerviz L. 480

Tányér 16

Fischer üvegudvar

Igen tisztelt vevőink figyelmét felhívjuk, hogy

כשר של פסה

boraink

árúsítását megszegtük. Ajánljuk oca 15, 14, 13 mailgandos ó- valamint új borainkat. Kérjen árajánlatot.

Hacker és Sternberg, Arad

RABINATUL
(קלוזענבורג)

מור פארענלעמען
ארדון נ"י בענין
יערע ערקלארע און
היעונע פארש
"Johanna"
מאנאסער כשר
השט
זען תרמו לטק.
יבא נלאוטר
קיק קלענעסות וואס

Karlsbadi

Ebédlo s
Gyönyö

Fischer

Tav
ujdo

me
NEUMANN M
fiu-r
Piata

Szölő

amerikai sima
kaphatók Caspari
megve.

A vám meg-
dráguilt, de a
meg

Auslä

üveg-porcellán
áruházában. Ch
(a Marianumma)

Mégis csak

„II

kellemes hatást
talmas utánzatok
a valódi. Mindent

Resz

Cluj, Calea

Sighetul-Marmati
Adolf illatszertár

RABINATUL ORTH. IZR. DIN CLUJ
בית דין צדק דקין קלוש (קלוזענבורג)

הכשר

מיט בעזונאדמע און דען מור פארעלעמען
הכשר של הרב הנאון מנראסארדיין נוי בעיענין
דער דארט ערצייגטן קאמלענדיגע ערקלארע און
הערטומ דאסס דאס דורך דאס הוינע פאכנין
"Johanna" ADOLF KRAUSZ
אין פערקער געבראכטע סאדאואאסער כשר
לדאן דעםסא זייא בלי שום השש.
ועין בעודה פה קלוש יום יום תרפו לעך.
עקובא גלאנר
אבר דקין קלוזענבורג

Karlsbadi
Ebédlo szerviz L. 680
Gyönyörű szines 960
Fischer Üvegudvar

**Tavaszi
ujdonságok**
megérkeztek
NEUMANN M. Cluj férfi- és
fiu-ruha áruháza,
Piata Unirii 14.

Szőlőoltványok
amerikai sima és gyökerecs vesszők legjobban
kaphatók Caspari Fr.-nél, Medgyesen Nagyküllő-
megye. Arjegyzék kívánatra.

A vám meg-
dugult, de a régi olcsó árak
megmaradtak
Ausländer Lajos
üveg- porcellán és zománczott edények nagy-
áruházában, Cluj, C. Reg. Ferdinand 67. szám
(a Marianummal szemben). Telefon 9-54.

Mégis csak legjobb a késnékülli
"IDEAL"
borotváló por,
mely az ország területén
higienia
szempontból a legjobban
elismert borotváló szer,
az arcot nem marja,
az arcot nem marja,
kellemes hatást hagy utána. Ovakodjunk az ár-
talmas utánzatoktól. Csak az "IDEAL", felírásu
a valódi. Mindenütt kapható. Egyedüli készítője:
Reszling József
fodrász
Cluj, Calea Reg. Ferdinand 30.
Sighetul-Marmatiei egyedárusítója Glanzmann
Adolf illatszertár Strada Bogdan Voda No 30.

Közgazdaság

A kormány siornirozza a 40 millió aranymárkás sinrendelést

Lepadatu volt pénzügyminiszter fogja az összes függőkérdéseket és a német kölcsön feltételeit letárgyalni

(Bucuresti-Bukarest, április 14. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az „Adeverul“ kormánykörökből nyert értesülés alapján közli, hogy Németország és Románia az összes függő vitás kérdések elintézésére és egy kölcsön realizálására folytatott tárgyalások döntő fázisba léptek. A hivatalos tárgyalások, amelyeken Romániát Lepadatu volt pénzügyminiszter képviseli, a napokban kezdődnek Berlinben.

260 aranymárkás árban. Amint később kitűnt, az állam így nem a legjobb üzletet kötötte, mert mintegy 20 százalékkal túlfizette a nemzetközi árat. Averescu tábornok személyes intervenciója következtében a szerződés nem került ratifikálás alá, tehát azóta is nyílt kérdés maradt.

Mint hogy a szerződés vonatkozásában állott a Dawes-tev alapján fizetendő német jóvátétel, most úgy akarják megoldani a szerződés érvénytelenítését, hogy a vasuti anyagoknak csak egy részét szállítja jóvátételi számlára a német cég, míg a vasut reorganizálásához szükséges többi anyagot egy kötendő német kölcsön alapján fogják beszerezni.

A kormány mindenekelőtt a németországi Ottó Wolf céggel kötött szerződés hatálytalansítására akarja rábíri Németországot. Ezt a szerződést a múlt év decemberében kötötte a közlekedésügyi minisztérium és ezáltal harminchatmillió aranymárka értékű vasuti sín és más anyagok átvételére kötelezte magát, tonnánként

698 millió dollár nyereséggel zárult Ford üzleti éve. Newyorkból jelentik: A világhírű Ford-motorművek a napokban tette közé mérlegét az 1926 évi üzleti eredményről. A mérlegből az alábbi szenciós adatokat vesszük: Nyereség 698 millió, (1925-ben 622 millió) az aktívák között szerepel 88 millió dollár értékű készáru, 143 millió értékben ingatlanok, 138 millió értékben gépek és váltótárcsa 414 millió dollár értékben.

térium speciális rendeletet adott ki a husvéti ünnepek munkaszünetével kapcsolatban. Tekintettel arra, hogy a rendeletet a közönség tévesen interpretálta, a kolozsvári munkaügyi inspektorátus a következőket közli: Szentgyörgynapján, április 23-án, szombaton csak a kereskedések és borbélyok tarthatnak nyitva, az iparosok és gyárüzemek teljes munkaszünet alatt állanak. Román husvét első napja teljes munkaszünet, másodnapján a borbélyok déli 12 óráig dolgozhatnak. Husvét harmadnapján, vagyis április 26-án az üzletek és borbélyok zárva tartanak, míg az iparosok és gyárak dol-

Csak a kereskedők és borbélyok tarthatnak nyitva április 23-án. Néhány nappal ezelőtt jelentettük, hogy a munkaügyi minisz-

Tőzsde

Üzletellen és lanyha volt a piac, csak Milánó ujjabb nagy emelkedése keltett feltűnést. Az árak egyébként változatlanok. Pénteken a bankok már nem dolgoznak.

Devizák	Kolozsvár	Zürich		Páris	Buka-rest	Buda-pest	Bécs	Prága	New-york
		nyitás	zárlat						
Zürich	3275-3280	—	—	491	3275	11031	13680	650	19231/2
Newyork	167-168	51987	51987	2553	170	5731/2	71115	33761/2	—
London	826-828	252510	252470	12402	826	27851/4	345412	16405	48568
Páris	670-680	20351/2	20351/2	—	665	22471/2	2786	13220	3913/8
Milano	880-890	2590	26121/2	12790	855	28821/2	3570	169	4973/4
Prága	504-506	15391/2	15391/2	—	503	16981/2	21061/2	—	2961/4
Budapest	2980-2990	9075	9075	—	30	—	12393	59087	—
Belgrád	—	9131/2	9133/4	—	310	1907	124937	5948	176
Bukarest	—	320	320	1560	—	353	4361/2	20871/2	62
Varsó	—	5800	5795	—	—	6425	7957	379	—
Bécs	2390-2400	7315	7315	—	24	80671/2	—	47580	—
Berlin	4050-4060	12325	12325	—	401/4	13595	16848	80025	—

Száz lej árfolyama: Zürich (utó) 320, Páris 1560, Budapest 353, Bécs 43650, Prága 20871/2.

Select-és Urania mozgó nagy sikerrel folytatják
Sztrogoff Mihály
nagy sikerű film vetítését. — W. Turiansky rendezésében, Verne Gy. regénye nyomán. — Főb-
Ivan Mosjoukine, Nathalie Kowanko, Gajdorov stb. kiváló művészek. — A szibériai harcoknál Kalitine ezredes vezetésével 10.000 ember vett részt. Ma pénteken I. rész.
Szombaton, 16-án II. rész. — A világ legnagyobb alkotása. Monopol Filmcentrala

KÉRJE MINDENÜTT
DREHER-HAGGENMACHER
KÖZKEDVELT SÖREIT!
D A C I A extra special
Dupla maláta
- B A K -
Korona extra special
Márciusi világos

gozhatnak. A kisebbségek ünnepeire való tekintettel a Sfatul intervenciójára a munkaügyi minisztérium Kolozsváron egy órával meghosszabbította az üzletek esti záróját, vagyis a rendszeren 7-kor záró kereskedések 8-ig, a más-kor 8 óráig nyitva levő boltok 9 óráig lehetnek nyitva április 14-én, 15-én és 16-án.

A vágott szárnyasok elvámolása. Bukarestből jelentik: A pénzügyminisztérium rendeletet bocsátott ki a vámhivatalok részére, amelyben szabályozza a vágott szárnyasok elvámolását. A rendelet szerint az exportra kerülő vágott szárnyasok vámjának megállapításánál a bruttó súlyt kell alapul venni, amelyből azonban 20 százalékot le kell vonni ambalázs címén.

Szabaddá tették a mangán exportját. Bukarestből jelentik: Pénzügyminiszteri rendelettel ma szabaddá tették a mangán kivitelét, amely eddig tudvalevőleg engedélyhez volt kötve.

Másfélmilliárd francia kölcsönt kínálnak Romániának. Bukarestből jelentik: Közöltük már, hogy a román pénzügyi körök a Németországgal folytatott kölcsöntárgyalásokkal párhuzamosan francia pénzügyi körökkel is érintkezésbe léptek egy nagyobb kölcsön megkötése érdekében. A „Cuvantul“ értesülése szerint Poincaré tegnap közölte Coanda tábornokkal, hogy sikerült 18 francia bank kölcsönét megszerezni Románia számára. A kölcsön összege másfélmilliárd aranylej lenne.

SPORT

Vasárnap: Budai 33-as—Universitatea
Hétfőn: Budai 33-as—Haggibbor

A husvéti ünnepek kolozsvári szenzációja: a Budai 33-as kétnapos kolozsvári vendégszerzése áll Kolozsvár sporttársadalmának érdeklődése középpontjában. A budapesti proficsapat szereplése előreláthatólag óázist fog képezni a bajnoki mérkőzések sivár sorában, és hosszú szünet után szép és nivós futballsportot fog a kolozsvári publikumnak bemutatni. A vendégcsapat nagyobb része fiatal játékosokból áll, akiknek a megfelelő technikai képzettség és technikai tudás mellett gyorsaság és lendület a főerényük. A csapat kapujában a nemzetközi futballsportnak egy nagysága, a sokszorosan magyar válogatott Zsák Károly áll, akinek nevét és tudását mindenütt ismerik és becsülik, ahol csak a kerek futballabda a legkisebb népszerűségnek is örvend.

A 33-asok kolozsvári ellenfelei: Universitatea és a Haggibbor széleskörű előkészületeket tettek arra, hogy a budapesti elsőosztályú profiegyüttesnek méltó ellenfelei lehessenek. Mindkét csapat megerősített összeállításban veszi fel a küzdelmet. Az Universitatea néhány átigazolás alatt álló játékoskal komplettirozza együttesét, a Haggibborban pedig először fog szerepelni a Marosvásárhelyről ideköltözött Glanzman II. és Hamlet, akik állandóan a Haggibbor színeiben fognak szerepelni.

A
KADIMA
nyomda
készíti
a
legszebb
nyomtatványt
*
Cluj
Str. Baron Pop
(Brassai-u.)
10

A leégett Penarol. Az uruguayi bajnokcsapat, a Penarol, amelynek tudásáról a dicséret és áradózás fortissimóján zengtek az európai sportlapok, vasárnap Münchenben második vereségét szenvedte európai földön. Harmincezer néző előtt a müncheni Bayernnel szemben 2:1 (1:0) arányban vesztek a délamerikaiak, akik ugyan ezúttal is művésziességgel kezelték a labdát, egyetlen góljukat azonban csak tizenegyesből tudták elérni a második félidő utolsó percében. A budapesti FTC vezetősége most azon fáradozik, hogy a Penarollal kötött szerződést, amely magyarországi vendégszereplésre kötelezi a Penarolt, lehetőleg érvénytelenítse.

Uj táncslágerek

Charleston: Cecilia 40 lej. O mein Girl! 30 lej. — Mimoso-Tango 40 lej. Ein bisschen Feuer! (tango) 30 lej. Geh! ich will von dir nichts wissen (boston) 30 lej. — és száz más sláger LEPAGE nál, Cluj.

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

MAGYAR SZÍNHÁZ

A színházi iroda közleményei

Csókról csókra. Ivain legújabb operettjének már utolsó próbái folynak Izsó Miklós vezetése mellett és minden jel arra mutat, hogy ennek az új francia operettnek még a Párisi kiraktnál is nagyobb sikere lesz, minthogy mindenütt, ahol játszották ezt a kiváló operettet, messze felülmúlta az összes operettslágerek sikerét. Nemcsak szövege, de muzsikája olyan szellemes és eredeti, hogy aki megnézte egyszer, okvetlenül látni akarja még egyszer. Párisban két színházban és már hétszázadszor játsszák, Budapesten már harmadik hónapja megszakítás nélkül minden este és új darabra nem is készülnek, mert a budapesti Magyar Színház ezzel akarja szezonját befejezni. A kolozsvári Magyar Színház is nagy és fokozott ambícióval készül erre az új operettre, melynek minden bizonnyal itt is nagy sikere lesz. Kolozsvárott Neményi Lili, Dajka Margit, Miklóssy Margit, Kiss Manyi, Tolnay Andor, Ihász Aladár, Leővey Leó, Selmecei Mihály játsszák a Csókról csókra vezetőszerepeit. Szombaton este lesz a premier és öt egymásután következő estén van műsorra tűzve.

Heti műsor

Pénteken nincs előadás.

Szombat fél 9-kor: Csókról-csókra (Pperette-ujdonság, először, Neményi, Tolnay, Ihászszal. Premierbérlet 67 szám. Sorozat 373.)

Vasárnap fél 3-kor: Orlov (Lengyel Irén, Neményi, Tolnay és Ihászszal. Leszállított helyárak. Sorozatszám 374.)

Vasárnap 6-kor: Te csak pipálj Ladányi (Rendes helyárak. Sorozat 375.)

Vasárnap háromnegyed 9-kor: Csókról-csókra (Bérlet-szünet. Sorozat 376.)

Hétfőn fél 3-kor: A Noszty-fiu esete Tóth Marival Leszállított helyárak. Sorozat 377.)

Hétfőn 6-kor: Csókról-csókra (Rendes helyárak. Sorozatszám 378.)

Hétfőn háromnegyed 9-kor: Drótostót (Lengyel Irén, Tolnay Andorral. Napibérlet 68 szám A. Sorozatszám 379.)

Kedd: Csókról-csókra (4-edszer. Napibérlet 68 szám B. Sorozat 380.)

Szerda: Csókról-csókra (Napibérlet 69 szám A. Sorozatszám 381.)

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. Állás-keresőknek 30% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelíges lezet csak úgy továbbítunk ha portóbélyeg mellékelve van. **Eljegyési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej.**

Német nevelőnő keresek gyermekeim mellé. Ajánlatokat referencia megjelölésével közvetlenül kér Laufer Vilmos, Deva.

Automobil, sport 9/13 HP. kütető karban eladó. Vulcan celluloidáruháza, Cluj.

Megvételre keresek jó állapotban levő nagyobb perzsaszőnyeget. Ajánlatokat „Perza“ jelíggel kiadóhivatalba kérek.

Friss
labda
szállítványunk beérkezett. Érdeklődésre árajánlattal szolgálunk. BLUM Testvérek, Oradea-Mare

דיא תלמוד תורה דקק
דעווא זוכט איינען מיכ
מינען מלמד עווענטוער
בחדר. מאנאטסנעדאלט
אונד וואנדער-
קאסט אפערטע אן
Diamantstein Jakob Präses
2585 Deva

Zsidó körökben járatos házasságközvetítő keresek. Honorarium tizezerben. Lémartné, Alba-Julia. 2578

I-a stucaturná minden mennyiségben. prompt szállításra megrendelhető Schwartz Márton fakereskedőnél, Gherla.

Barzel

fierarie
vasüzlet

Cluj-Kolozsvár
P. M. Viteaz 13.

Telefon
10-43

Börzszakmában, valamint a nyersbőr kezelésben és könyvelésben teljes jártassággal több évi szak-képzettséggel Erdély és Bánát területén bevezetve, utazói, üzletvezetői esetleg raktárkezelői állást keres, román, német, magyar nyelvet beszélő fiatalember. Helyben vagy vidéken. Ajánlatokat „Börzszakember“ jelíggel kiadóhivatal továbbít.

Raktármokot ovadékkal azonnalra keres iparvállalat. Ajánlatokat a kiadóba „Lehet nyugdíjas“ jelíggel

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Rt.

Cluj, Piata Unirii 7. szám. — **Fiókjai:** Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár és Marosvásárhelyen. **Saját tőkéi 77 millió lej.** — **Affiliált intézetei:** Tordaaranyos-Vármegyei Takarékpénztár r.-t. Tordán, Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár r.-t. Nagyenyed, Udvarhelymegyei Takarékpénztár r.-t. Székelyudvarhelyen és Sz.-Kereszturon, Szászregényvidéki Takarékpénztár r.-t. Szászregényben és népbank r.-t. B.-hunyadon. **Minden bankügyletet legelőnyösebben végez.** Engedélyezett devizahely. Aruraktárai a vasut mellett.

של פסה specialitás של פסה

BOGSZA likörök

likörök
Triple sec
Chocolade
Kávé

של פסה

édes Vermuth
uradalmi husvétii
fajborok

של פסה

Szilvapálinka és kisüstös seprópálinka

minden jobb üzletben kapható

Bognár és Szántó

erd. ker. Rt.

Cluj, Calea Regele Ferd. 70.

תחת השגחה מו"ה מרדכי בוקסענישאנער

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:

Cluj-Kolozsvár, St. Baron L. Pop (Brassai-utca)

Telefon:

Szerk. és kiadóhivatal 9-77

Zs. N. Sz. — — — 2-2

Egyes szám ára pályaudvaron és vidéken 5 Te Bukarestben is 5 le

1927 április 16 Szor

Elijáhu

Láthatatlanul, mégban jelenvalón él pesza Elijáhu Hatishi, a bárett, valahányszor azott. Széredestünken tíg neki, jöjjön, legyenünk a szabadság serlőföllünk és megtarult isten fölkenntjét, a hatben a nép oltalmazój

Elijáhu szegény és zolódik föl a peszachi kekbe. Az egyszerű a botnak, a Jezreélből tét, gonosz árulásokka után. Nem tud hosszu a zsidó nép emlékébe ber, aki letépte egy királyét, aki hallgatot önző parancsára, letip varonokkal és hizelg sokkal körülrajzott f vándor „návi“, aki p erdők mélyén merentjai fölött.

Adjuk vissza a Nábotnak, a jezeéli

Szülője volt Acha és a király a szőlőalakítani, zöldbeborult rokkal, Izebel királynő maga ment Nábothoz jobbat szerez helyébe, De a zsidó paraszt nem megtiszteltetéstől. „Mélő istenhez“ — fele

תתן את נחלת אבתי 5 atyáimtól szerzett öröl jem, csak azért, mert vagyon és dözsölsz ide Fölkorbácsolt har Samaria királya, levet elföde és mardosó szevt magához, mert egy szavai csengtek a füléörökét!“

És akkor hozzájött megtudakolta fejedelmét és így szólt: „Itod, hogy hatalmad v lakmározsz, üdítssz szilak a jezeéli Nábot s királyi ura nevében le véneihez és méltóságai peccéttel és meghag hirdetnének böjtöt vádlottul pedig állit Nábot parasztot. És embert, akik tanusko „Te Nábot, istent sz lgy történt és a két után Nábotot a város ket hajítottak rá addi pedig Izebel hallotta nek híret, így szólt „Kelj föl és eredj, fo szőlőjét, a kertet, amit ide, elfoglalhatod, m sorában.“

Elijáhu pedig, aki a zsidó paraszt sorsát, és várta, amíg jött a És akkor a darócós ember, aki mögött fát bámuló mbercsor madt Achabra, a király